

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA Nr. 248
din 30.04.2014

Dosar nr: 668/2013

Petiția nr: 5995/17.09.2013

Petent: M.V.

Reclamat: S.Ș.

Obiect: afirmații ce pot leza dreptul la demnitate personală pe motiv de dizabilitate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. M.V.

I. 2. Numele și domiciliu reclamatei

I.2.1. S.Ș.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea vizează afirmațiile reclamatului la adresa petentului cu privire la dizabilitatea de care acesta suferă. Astfel, petentul student la Universitatea Politehnica București - Facultatea de Automatică și Calculatoare susține că reclamatul a afirmat în fața colegilor săi de curs **“la uitați ce vrea el: vrea teme de casă pentru că e bolnav cu capul”**.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate cu nr. 5995/27.09.2013 și nr. 6225/27.09.2013, părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiu, la data de 10.10.2013.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

4.1.1. Prin sesizarea nr. 5995/17.09.2013, petentul susține faptul că din anul 2002 a început să facă crize de epilepsie și din cauza crizelor a fost nevoit să renunțe la facultate. În 2010 din cauza crizelor grave a suportat o operație de lobotomie prin care s-a eliminat o parte din zona de focar epileptic. Începând din 2011 – 2012, a încercat să își ia examenele restante și să termine facultatea. A discutat în vară cu doamna decan pentru a găsi o soluție.

După operație petentul susține că are probleme cu partea teoretică și în timpul examenelor i se întâmplă să se blocheze și să nu mai poată face nimic. Deoarece la partea practică nu are probleme, doamna decan i-a propus să contacteze domnii profesori, să le explice situația și să le ceară să fie notat pe proiecte și pe teme care să fie pe o perioadă mai îndelungată pentru a evita astfel de blocaje. Deoarece se intra în vacanță i s-a spus să trimită e-mail către profesorii la care are restante.

4.1.2. În data de 12.09.2013, trebuia să ajungă la facultate pentru a se întâlni cu 2 profesori, însă a făcut o criză epileptică la metrou la Victoriei și a fost transportat de urgență la spital cu o salvare. Deși i s-a recomandat să stea acasă și să se odihnească, a hotărât să meargă la facultate pentru a mai discuta cu profesorii.

La avizier a observat că reclamatul avea un examen așa că s-a dus la sala unde se dădea examenul ca să discute cu acesta. Petentul susține că l-a rugat să iasă puțin din sală pentru că nu dorea să discute niște lucruri sensibile de față cu restul studenților. I-a explicat domnului profesor că i-a trimis un e-mail cum discutase cu doamna decan, însă dânsul a spus că el nu citește e-maile-urile de la studenți. Atunci i-a explicat că are probleme medicale, că a avut o intervenție medicală la cap, doamna decan i-a sugerat să ceară să fie notat prin predarea unor teme și a unor proiecte.

Domnul profesor a spus că nu se poate să nu dea examen scris și apoi s-a întors în clasă.

După ce a intrat în sala de examen reclamatul s-a întors cu fața către elevi și le-a spus: **"- la uitați ce vrea el: vrea teme de casă pentru că e bolnav la cap."**

4.1.3. Petentul consideră că, dacă e operat pe creier nu este ceva de batjocură și nimeni nu ar trebui să râdă de el pentru ceea ce i s-a întâmplat.

Nu avea dreptul să spună că are probleme medicale și el are dreptul să decidă dacă spune sau nu cuiva ce probleme are. Acest lucru este și mai grav având în vedere că la examen erau și colegi de serviciu așa că îi poate influența relația cu colegii.

Nu este normal nici unei persoane să jignească pe cineva spunându-i "e bolnav la cap" și cu atât mai puțin unui cadru universitar.

4.1.4. Petentul solicită sancționarea reclamatului pentru felul în care a fost tratat. Petentul face următoarea precizare: termenul de DISCRIMINARE în actuala petiție nu reprezintă faptul că este tratat diferit față de ceilalți studenți. Prin acest termen dorește să explice faptul că a fost tratat necorespunzător pentru o persoană cu o situație specială: "operat pe creier" și "încadrat ca persoană cu dizabilitate, grad accentuat". Totodată, când se precizează că, "Cererea depusă conține atât de multe greșeli gramaticale încât nu poate fi asociată cu un student" ar trebui să se înțeleagă că în lobul temporal stâng unde a avut operația se află centrul vorbirii. După operația pe creier le-a spus medicilor despre problemele de vorbire care le are, iar aceștia i-au zis să spună mersi că pot vorbi având

în vedere operația suferită. De asemenea mi-au spus că nu au putut scoate tot focarul din creier căci atunci cu siguranță nu ar mai fi putut vorbi. Presupune că din perspectiva domnului profesor ar fi fost mai bine să nu poată vorbi decât să "schingiuiască limba română. Petentul mai adaugă următoarele: "nu contest nici o afirmație legată de istoricul meu la facultate descrisă din documentele prezentate de domnul profesor. Nu am spus niciodată că am fost notat incorect sau că până în acel punct domnul profesor a făcut ceva ce am considerat drept incorect sau impropriu.

În anul 2011 - 12 după cum spune și domnul profesor m-am prezentat doar la examenul final. De asemenea a fost atașată anexa 3 în care este trecut punctajul de la examen, care nu are nici un fel de înregistrare și care după cum a spus și dânsul pe lângă faptul că nu este decât un tabel printat în 2013 despre ce s-a întâmplat în anul 2012. Dacă ar fi să fiu cârcotaș aş putea să spun că este mult mai greu să se obțină un act medical în 2013 (semnat, parafat și înregistrat) despre ceea ce s-a întâmplat în 2002 decât să se obțină un tabel printat în anul 2013 ca în anexa 3.

Legat de greșelile gramaticale și ortografia cererii depuse:

În primul rând aş dori să imi cer scuze datorită lipsei diacriticilor în primul document deoarece am folosit "Microsoft Word" în limba engleză (care pe lângă lipsa de diacritice mai face automat și niște corectări automate ale cuvintelor).

"I-am spus domnului (Conform DEX 'Termen de politețe pentru un bărbat.') profesor că i-am trimis un e-mail cum discutasem cu doamna decan, însă dânsul (aici nu era vorba de nici un banchet ci de pronumele personal 'dânsul'. Conform DEX reprezintă 'pronume de politețe')" a spus că el (am făcut o greșeală pentru că am zis să nu repet cuvântul 'dânsul' și am folosit pronumele 'el' fără să iau în calcul că înseamnă lipsă de respect) nu citește emailurile de la student (Microsoft Word a considerat și aici că am greșit când am scris 'studenti'). Legat de emailul pe care î-l trimiseseam către domnul profesor aş fi vrut doar să aflu dacă acesta a ajuns la dânsul și că a luat cunoștință situația mea (indiferent dacă ar fi fost luată în considerare sau nu).

4.1.5. În anexă a fost depusă declarația de martor, în care domnul M.Gh-D susține că, în data de 13.09.2014, a susținut examenul de „Teoria Sistemelor”, și a auzit titularul de curs, respectiv, reclamatul spunând: "Auzi! Să rezolve de acasă! Îi dau doar probleme dacă are probleme cu capul". Ulterior am aflat că persoana la care se referea e M.V.”.

Susținerile reclamatului

4.2.1. Prin adresa nr. 6832/25.10.2013, reclamatul, profesor universitar la Facultatea de Automatică și Calculatoare, relevă următoarele:

Potentul a fost student la specializarea de Calculatoare din facultatea de Automatică și Calculatoare și cursul de TS, la care d.l profesor este titular, în anul universitar 2002-2003; petentul nu a promovat această disciplină după cum o arată rezultatele sale depuse în anexă. Acestea relevă o activitate semestrială bună - evaluată cu 24,83 puncte din 30 (comentariu: a avut 11 prezențe la curs din 12, 9 prezențe la aplicații din 9, a predat prima temă notată cu 8, nu a predat a doua temă și, important de remarcat, la examinarea personală din timpul semestrului, a primit nota 9) ceea ce arată ca era un student "perfect

valid". Dar, s-a prezentat la examenul parțial - din săptămâna 7 a semestrului (când era sigur valid?) - și nu a scris decât enunțurile subiectelor (nota 1 se acordă pentru participare la examen) și NU S-A PREZENTAT LA EXAMENUL FINAL).

În anul 2003-2004 petentul apare ca și repetent și trecut la "cu taxă" așa cum rezultă din anexa 2 (aceasta înseamnă că avea multe alte examene nepromovate!); în acel an universitar petentul nu mai participă la nici o activitate aferentă disciplinei de TS, situația sa școlară rămânând aceeași; în anul 2004 petentul este exmatriculat din facultate (el nu mai apare în evidențele d.lui profesor și nici în cataloagele disciplinei); petentul reapare în anul universitar 2011-2012; participă numai la examenul final, de la care pleacă după comunicarea subiectelor teoretice -2 puncte din 40.

4.2.2. Partea reclamată susține faptul că pentru a o apreciere obiectivă, petentul ar fi trebuit să depună actele medicale de început (actele originale pentru că altfel poate găsi oricând un medic care, pe un act din 2013 să pună anul 2002). Se face precizarea faptului că actele medicale din dosar sunt foarte recente. De asemenea partea reclamată susține faptul că cererea depusă de petent conține atât de multe greșeli gramaticale încât nu poate fi asociată cu un student (aproape absolvent) de la Facultatea de Automatică și Calculatoare. Aceasta este o CONSTATARE și solicită Consiliului să accepte că nu sunt fapte de discriminare. Pentru că oricum, promovarea disciplinei de TS nu presupune cuantificarea "schinguirii limbii române" ci numai a cunoștințelor ce țin de substanța disciplinei respective.

4.2.3. Raportat la afirmația petentului: "***I-am spus domnului profesor că i-am trimis un email cum discutaseam cu doamna decan, însa dânsul (aici e vorba de un banchet?) a spus că el (eu am 64 ani și 41 ani în învățământul superior- si nu pot să nu constat că nu mai există nici un respect, de vreme ce, el știe că poate să facă o reclamație la CNDC invocând DISCRIMINAREA) nu citește emaile-urile de la student", partea reclamată susține: „Da, ESTE ADEVĂRAT, mi-am stabilit -de când mă știu- ca relațiile cu studenții mei să fie "deschise, transparente, egale pentru toți -fără DISCRIMINARE". De aceea relaționarea mea cu studenții se desfășoară strict la facultate -NU prin telefonul personal, NU prin SMS sau prin email. Vă rog să rețineți că, într-un an universitar, eu apreciez activitatea, a 250 studenți (și că, de când este implicată fapta din reclamație, eu am examinat -și i-am notat conform cu rezultatele lor personale- 250x11 ani = 2750 studenți. Dacă aveți vreo reclamație de la aceștia, vă rog să mi-o comunicați!"***

Raportat la afirmația petentului: "***Domnul profesor a spus ca se nu poate sa nu dau examen scris",*** partea reclamată susține : „***Da, ESTE ADEVĂRAT, pentru că, în urma discuției mele cu Doamna Decan, am convenit, ȘI AM ACCEPTAT, ca studentului reînmatriculat M. I. V. să-i acordăm o atenție specială, având în vedere problemele lui de sănătate! ACEASTA NU ÎNSEAMNĂ CĂ STUDENTULUI, acum reclamant TREBUIE SĂ-I ASIGUR PROMOVAREA EXAMENULUI DOAR PE BAZA UNOR TEME REZOLVATE ACASĂ, de către "NU ȘTIU CINE", ci doar că la examenul pe care îl va susține acesta (subliniez, **alături de ceilalți studenți!**), o să-i i-au în considerare numai subiectele de tip "aplicații numerice". Dacă nu aș fi procedat astfel ar fi înseamnat ca pe reclamantul din acest dosar să-l fi DISCRIMINAT POZITIV și pe ceilalți 2750 studenți -1 reclamant = 2649 studenți să-i fi DISCRIMINAT cu adevărat. Intr-o astfel de situație eu ar trebui, ca acum, să port deja haine cu dungii verticale. De aceea, când analizați dosarul inițiat de reclamant, vă rog să aveți în vedere contextul complet în care se încadrează acest caz".***

Raportat la afirmația petentului :**"la uitați ce vrea el; vrea teme de casă că e bolnav la cap"**, partea reclamată precizează faptul că : *Aceasta este o MINCIUNĂ ORDINARĂ plasată cu "inteligenta unui reclamant versat" care știe că, după două adevăruri, poate să plaseze o delațiune care -atenție- este esența reclamației. Eu am spus -CU VOCE TARE CA SĂ AUDĂ ȘI RECLAMANTUL dar și TOȚI STUDENȚII DIN SALA DE EXAMEN- că trebuie să susțină examenul alături de ceilalți studenți, cu observația că el va primi numai aplicații numerice, pentru care va fi și notat. "Reclamantul" meu a refuzat să intre în sala de examen și, prin aceasta, să participe la examen și, eventual (atenție, **numai în funcție de rezultatele obținute LA EXAMEN**), să-l promoveze.*

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține afirmațiile reclamatului la adresa petentului: **"la uitați ce vrea el: vrea teme de casă pentru că e bolnav cu capul"**.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

5.4. Din acest punct de vedere, Colegiul director reține că petentul invocă vătămarea drepturilor sale prin modalitatea în care partea reclamată i s-a adresat în data de 12.09.2013, în sala de examen, respectiv: **"la uitați ce vrea el, vrea teme de casă pentru că e bolnav la cap."**

Pe de altă parte, reclamatul susține că aceasta este o MINCIUNĂ ORDINARĂ plasată cu "inteligenta unui reclamant versat" care știe că, după două adevăruri, poate să plaseze o delațiune care -atenție- este esența reclamației. Eu am spus -CU VOCE TARE

CA SĂ AUDĂ ȘI RECLAMANTUL dar și TOȚI STUDENȚII DIN SALA DE EXAMEN- că trebuie să susțină examenul alături de ceilalți studenți, cu observația că el va primi numai aplicații numerice, pentru care va fi și notat. "Reclamantul" meu a refuzat să intre în sala de examen și, prin aceasta, să participe la examen și, eventual (atenție, **numai în funcție de rezultatele obținute LA EXAMEN**), să-l promoveze.

5.5. Având în vedere actele depuse la dosar precum și susținerile părților, Colegiul director reține că petentul, persoană cu handicap accentuat (epilepsie), student la Facultatea de Automatică și Calculatoare, a suferit o intervenție chirurgicală de lobotomie în anul 2010. După această intervenție, începând cu anul universitar 2011-2012 a încercat să-și susțină examenele restante și să termine facultatea.

În acest context, petentul susține că are probleme la partea teoretică în timpul examenelor și se întâmplă să se blocheze. Astfel, i-a adus la cunoștință reclamatului, printr-un e - mail, situația sa precum și discuția purtată cu d.na decan, din care a reieșit posibilitatea unei soluții de notare a proiectelor și temelor făcute acasă, însă corespondența nu a fost citită de profesor, întrucât acesta nu citește e-mail-urile studenților. Având în vedere situația prezentă, petentul s-a prezentat la sala de examen a reclamatului, iar acesta a exclamat cu voce tare, **"la uitați ce vrea el, vrea teme de casă pentru că e bolnav la cap."**

5.6. De asemenea, este importat de subliniat faptul că membrii Colegiului director vor analiza doar afirmația făcută de profesor, nu și situația în totalitatea ei. Astfel, Colegiul director nu analizează și nu se pronunță cu privire la capacitatea studentului de a susține examenele în regim special. Colegiul este de opinie că în anumite împrejurări afirmația precum: *"bolnav la cap"* poate avea un caracter neutru, însă circumstanțele concrete, contextul, modalitatea în care este utilizată și consecințele produse sub aspectul demnității, sunt de natură a permite reținerea unor prezumții care în mod evident poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a petentului creând o atitudine discriminatorie.

5.7. Pe de altă parte, se pune în discuție relevanța unei asemenea imputații, contextul în care s-a realizat și efectul produs asupra persoanei căreia i s-a adresat. Astfel, Colegiul director este de opinie că manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest aspect este cu atât mai evident cu cât însăși Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, definește un comportament nedorit pe bază criteriului dizabilități care are ca scop sau ca efect violarea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensiv.”

5.8. Din întreg complexul de împrejurări și din documentele existente la dosar, Colegiul director reține declarația de martor comunicată de către petent în care martorul M. Gh. precizează: în data de 13.09.2014 am susținut examenul de „Teoria Sistemelor”, și am auzit titularul de curs spunând: *"Auzi! Să rezolve de acasă! Îi dau doar probleme dacă are probleme cu capul". Ulterior am aflat că persoana la care se referea e M.V."*

De asemenea, Colegiul observă că partea reclamată nu a adus nici un fel de probă cu privire la afirmația respectivă, doar susține că nu a făcut astfel de afirmații.

Or, tocmai în scopul garantării respectării principiului egalității de tratament față de persoanele cu handicap, Strategia Dizabilității UE permite șanse egale la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții. Aceste două arii permit persoanelor cu dizabilități

să participe activ în societate și să-și îmbunătățească calitatea vieții. Cei care oferă instruire vocațională și educație adulților au obligații echivalente față de angajatori în termenii evitării discriminării directe și indirecte.

5.9. În speță, Colegiul nu poate reține că motivația părții reclamate poate fi asimilată unei justificări obiective și rezonabile, ori că nu ar fi făcut afirmația, **"la uitați ce vrea el, vrea teme de casă pentru că e bolnav la cap"**, de vreme ce nu a prezentat probe în acest sens.

5.10. În considerarea tuturor acestor motive de fapt și de drept, Colegiul director este de opinie că aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta constituie discriminare în conformitate cu prevederile art. 2 alin.1 coroborate cu art. 15 din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările ulterioare ;

2. Potrivit art. 26 alin.1 din OG 137/2000 se sancționează partea reclamată cu amendă contravențională, în cuantum de 2000 lei;

3. Prezenta hotărâre se va comunica părților;

4. Prezenta hotărâre se va comunica și Administrației Finanțelor Publice a sectorului 6 București, pentru recuperarea amenzii contravenționale.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la direcția de taxe și impozite a sectorului 6 București, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) . În termen de 15 zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu conform art. 20 alin.10 al OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BERTZI Theodora – Membru

HALLER István – Membru

JURA Cristian – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

STANCIU Claudia Sorina – Membru

Data redactării: 06.06.2014

Hotărâre Redactată: S.C.S., Tehnored. V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.